

Hírlőfizetők ár:

Értekezletre, havihoz...
 Helyi...
 Külföldre, postán...
 Helyi...
 Külföldre...
 Helyi...
 Külföldre...

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden szerdán és
 pénteken...
 Budapest...
 Kassa...
 Telefon: 141. szám.

szerekesztésért felelős: **Hollósy János** | Igazgató: **2. illér.** | Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Torzsa.

A torzsa szép magyar szó, de Torzsa csunya sváb falu. Különböző az is lehet, hogy szép sváb falu, az ilyen nem lehet biztosan tudni, mert Torzsa kissé kicsik a világforgalomból. Senki meg nem szólhat érte, hogy felőle való ismeretünk a Helységnevtárból veszi. Ott az van róla megírva, hogy Bácsbodrogvármegyében fekszik, van nyegyedfélezer lakosa és hetedfélszáz háza, az adóhivatala Kulán van és a törvényesze Zomborban.

Egyszóval: Magyarországon van, meg pedig nem is éppen a széleken. Alsó, felső szomszédja magyar; magyar piacokra hordják be a torzsai asszonyok a tejet és tojást; magyar csemeszektől veszik a dohányt a torzsai gazdák és bizonyosan magyarul bujtatják az ördögöt a végrehajtóba.

Ez nem aféle nemzetiségi sziget a magyar óceánban, hanem a féle zuma a magyarság fáján, amit egynek szokás tekinteni a fával. Ez nem Ruszpolány, vagy Csaklovina, vagy Zakopce. Ez a nagy magyar alföld, amelyről azt tanítják az iskolakönyvek, hogy a magyarság szíve.

Ezt azért kellett előre bocsátani, mert aki a torzsai esetet olvasta az újságokban, az hajlandóbb azt hinni, hogy Torzsa kint van valahol a végeken, mint azt, hogy itt leledzik a magyarság tövében. Keptelenség föltenni, hogy egy község, amely az erdők ezer szálával van Magyarországhoz varrva, a szemébe köpjön a magyarságnak. Olyan ez, mintha az almaküac el akarná magától csapni az álmát.

Torzsan pedig megtörtént ez a keptelenség, nem is egyszer, hanem négyszer. Négyszer hajtotta vissza a község képviselőtestülete a tanítók fizetési követelését, azért, mert megállagott volt írva. — Csak ötdöszörré hallgatták végig, de akkor már állva, mint a templomban az evangéliumot. Mert akkor már németül volt írva. Azaz nem is azért, hanem azért, mert már nem magyarul volt írva. Ez nagy és nevezetes különbség. A torzsai sváb mind tudnak magyarul, hiszen az élet a nyelvmesterük s annak szót kell fogadni. A boltban, a piacon, a kocsomban mind érti és beszél a magyar szót, de a község házában — nem akarja érteni.

A tanítóját megbecsüli, mert érzi a hasznát, de ha magyarul kér enni, veszni hagyja. Pedig ő nem pángérmán, valószínűleg nem is ismeri ezt a szót és nem is szeretné, hogy Magyarországból egyszerre Németország legyen. Az eszével magyar, de a szívében német — és ez az, amivel nekünk imponál a torzsai sváb.

Igen, csak irigyelni lehet a torzsai svábót, nem végig korbácsolni a nemzeti harag korbácsaival. Nem az a baj, hogy az ő szívében meg van a fajához való ragaszkodás, hanem az, hogy a miénkben nincs meg. Ha mink sovíniztákok tudnánk lenni ő nélkül, akkor az ő sovínizmusától nem volna mit félni.

Csak hogy nem igaz az, hogy a magyar sovínizta. Illetve sovínizmusa nem olyan, amilyenek lennie kellene. Mert kétféle sovínizmus van. Arra a kérdésre, hogy ki verte meg Napoleont, három országban háromféleképp felelnek. Az angol azt mondja: Wellington, a német azt mondja: Blücher és a francia azt mondja: senki.

Ez az egyik fajta sovínizmus és ilyen a miénk. Elméleti és haszon nélkül való. A gyakorlati sovínizmust Pózenben lehet megtanulni a némettől, akik megesszik a lengyeleket és mindennél a föld kerékén az oroszoktól, akik a maguk husavát és vérvét asszimilálnak minden nációt, amelyek fölött ők az urak.

Mi bennünk ez a sovínizmus még csak nem is csirázik. Mi nem beolvastottunk, hanem neveltünk nemzetiségeket. Mi nem tudunk bánni azokkal a fajokkal, amelyekkel egy kenyeret vagyunk. Se uraik nem tudunk lenni, se barátaik. Se bánni, se elbánni nem tudunk velük. Se meg nem igazni nem tudjuk őket. — Megpróbálva mindkettőt, de mindkettőt ügyetlenül és eppenséggel egyiket se követhetessen.

Csináltunk nekik intézményeket a fajnagyság megrovódításával s nem azok magyarosították meg őket, hanem ők magyartalanították el azokat. Megpróbáltuk közejük útni, de rögtön leeresztették a kezünket, mert megrettenünk az európai visszhangtól, mely barbárnak ordított bennünket. Mikor volt nemzetiségi politikánk, csupa kapcsolódás volt, de ez regen volt, evek óta nincs semilyen se, gazdátlanul veri föl a gyom a nemzetiségi kérdést.

Kicsiny tükör a torzsai eset, de tisztá képet is ad, csakhogy jól kell abba belenézni. — Megmutatja hogy miénk a hiba.

A parlamenti béke.

— Saját tudósítónktól. —

A Kossuth-párt érkeztele megállapította a békekötést és azt Apponyi Albert gróf nagy hatást keltő beszédében bejelentette a Házban.

A parlamenti helyzet sorsa ezzel eldőlt abban a tekintetben, hogy a Kossuth párt nem vesz részt a Justh párttal a technikai obstrukcióban. A képviselőház többi pártjai közül egyedül a pártokivüli függetlenségek csoportjára számított meg a Justh párt, de ezeknek sorai is ritkulni kezdek, Apponyi Albert gróf nagy beszéde után a pártokivüli függetlenségek már alig voltak láthatók. Ékeppen a mai napon leginkább konstataháltak, hogy a Justh párt egyedül maradt. De ezenkívül felemlít Földes Bélaának egy kibontakozási terve, melyben a fésületi útra helyezi, hogy a választói reform tekintetében adjon a kormány nagyobb garanciát.

A nagyobb garancia eszméjére Khuen gróf nyílt ólesen kijelentette, hogy ha tudnak valami modot, ami nagyobb garancia, ahhoz kész hozzájárulni, az elő senki se fog elárkozni.

A Haz hangulata egy perc alatt a teljes béke irányába változott. Khuen nyilatkozatát helyesléssel fogadták minden oldalán.

A városi közkórház.

A holnapi közgyűlés figyelmébe.

Megállapíthatjuk, hogy a tegnapi jelentésünk, melyben hírt adtunk, hogy a kormány megtagadta a hozzájárulást a városi közkórház anyagi segélyezéséhez, általános lehangoltságot keltett mindenfelé.

A közudat már annyira át van hárva a városi közkórház felállításának halaszthatatlan szükségéről, hogy ez a megtagadás főleg azért hatott olyan leverőleg, mert azt az aggodalmat okozta, hogy az építés megkezdése isten tudja mikoramezent elhalasztódik. Az építési költség eredetileg 1 200 000 koronára volt tervezve, a helygminiszter már előre lefaragott belőle 350 000 koronát. Most pedig, a 250 ezer koronás megtagadásával kétségessé vált, hogy a felterjesztett és nagyjából jóváhagyott arányok most már meg lesznek e tarthatók a kivitelben.

A kormány állásfoglalásának igazolására mindenesetre el kell ismerünk, hogy nem egészen méltánytalan ez akkor, amikor az elme kórház megépítését határozottan és véglegesen idegéri. Olyan nagy ajándék ez, amiért országszerte hába versengtek s maga a főváros is joggal iri-

„Kecskeméti Vasszerkezeti Művek”

Cégtulajdonos: **BICZÓ BENIAMIN** Kecskemét, Rakóczy-út 20.

Tervez és készít a vasipar körébe tartozó mindennemű munkákat.

Telefonszám 72.

Terv- és költségvetés díjtalan.

Sürgőnycim: „Vasművek”

gyelheti fölünk. Az is igaz, hogy az országos betegápolási alap, melynek terhére a 250 000 korona költséget kértek, annyira meg van telelve, hogy érthető a pénzügyminiszter elutasító álláspontja.

A holnapi közgyűlés figyelmébe még is azt ajánlanánk, hogy **no legyen szék kellő e nagy borderejű kérdés megoldásában**. Nem szabad elfelejteni, hogy egy sokáigazán, messzeható kulturált intézmény és messze időkre kibátó megoldásáról van szó, amely az egész város, de főleg a szegényebb népesség fizetőinek testi jólétét, ezer, meg ezer esetben való nagy bajok megelőzését jelent. Ha most megint kitéjük azt a szinte nélkülözhetetlen 250 000 koronát, felts, hogy az egész nagy intézmény megfelelő megoldását hosszú időre lehetetlenítetté tettük.

A város már így is el volt szánva arra, hogy a kert negyedmilliót költségből fedezze. Ha a betegápolási alap nem adta meg a kért költséget, lehetetlen, hogy Kesekemét városa erre a célra **szó honnan** meg ne szerezhesse. Akárhonnan, de meg kellene szerezni!

Mielőtt véghatározatot hozna, gondolja meg a közgyűlés, hogy felmunkát ne végezzen!

A szuperfoszfát haszna.

(Folytatás az előző lapról.)

Általánosan ismert tény, hogy egyes művelési módok, például mely szántás, vagy ugarolás mind a talaj tápanyagainak szaporítását célozzák és mint az ugarolással és ősz szántással, a gyepszántással éppen a természet másmódo erjét használják fel.

Az egyes gazdasági növények azonban nem egyenlő mértékben használják ki a talaj egyes tápanyagait. Ha folytonos és egyforma termelést űzünk, úgy a talaj tápanyagainak egyoldalú kihasználása folytán talajunság következik be, melyel szemben az egyes gazdasági növények érzékenysége nagyon különböző. Még a talaj kimerülés ellen trágyázással kell védekezni, addig a talajunságot a vetéscserék alkalmazásával kerülhető el.

Ma azonban a talajok termőerejét fenntartani tisztán állótárolgával nem tudjuk; nem tudjuk azért, mert elegendő állótárolgával nem rendelkezünk és ha rendelkezünk is, a termes által elvitt növényi tápanyagokat helyesen visszaadva állótárolgával nem lehet, miután az állótárolgás foszforsav tartalma — viszonyítva káli és nitrogén tartalmához — igen alacsony, úgy hogy még állótárolgás mellett is, a szuperfoszfát használata kifejezetten magát. Mert nagymértő gabonatermelésünkben kifolyólag hazai talajainknak legnagyobb része foszforsavban szegény és ezért van szükségünk mesterséges foszforsav trágyára.

A kereskedelemben többféle foszforsav trágya fordul elő és így elsősorban az is igen fontos kérdés, hogy milyen foszforsav trágyát használjunk? Mert például rövid tenyészidejű tavaszok alá esküsz gyorsan ható foszforsav trágyát érdemes használni, míg más esetben (pl. őrés, lucerna stb.) a lassabban, de tartósabban ható foszforsav trágyát (Thomasossal) célszerű használni.

Bárholnanszerűk be azonban a szuperfoszfátot, vagy bármely más műtrágyát, első és fő feltehető, az hogy ne súlyos, hanem csak szavatolt belső tartalom szerint vásároljuk, (amire különben is a kereskedők az eladásnál a törvény által kötelezve vannak).

E szerint a szuperfoszfát vásárlásánál ne azt nézzük, hogy melyiknek olecsobb mértékűsége, hanem azt, hogy a hatóanyag kihoja melyikben kerül kevesebbe. A szuperfoszfát ható anyaga a vízben oldható foszforsav és kilőjött szálalék szerint árujelű és az anyagára nem az öszszelvény vonatkozik, hanem hogy hány szálalék vízben oldható foszforsavat tartalmaz pl. 1 mm. szuperfoszfátunk, amely 16 szálalék vízben oldható foszforsavat tartalmaz, más azaz, mint egy olyanak, amely 10 vagy 18 szálalék vízben oldható foszforsavat tartalmaz.

Szuperfoszfátok között azonban különbséget kell tenni az állati és ásványi eredetűek között. Míg az állati eredetű vagy csontliszt-szuperfoszfát vízben oldható foszforsavon kívül még 0,5–2% nitrogént is tartalmaz, — aszerint, mint a mennyire enyveltelt csontból készült, — addig az ásványi szuperfoszfát nitrogént nem tartalmaz. Azonban ezen nitrogén, — a mit a csontliszt-szuperfoszfátban van, — a mit a szerves nitrogén, trágyázási szempontból nem sokat ér, már azért sem, mert elnyesztő eszköz a mennyiséget viszik a csontliszt-szuperfoszfát talajra és a talajnak nitrogénben rendszeren nem annyira szegények, mint foszforsavban. E szerint a csontliszt-szuperfoszfát trágyázási szempontból csak annyit ér, amennyi vízben oldható foszforsav tartalmától bír.

Második, igen fontos feltétel a szuperfoszfát vásárlásánál, hogy meggyőződést szerezzünk arról, hogy vajon tényleg meg van e a szavatolt belső tartalom. E célból a vett szuperfoszfátból mintát veszünk és megvizsgálás céljából Kesekemétre névze illetékes helybeli végzési és élelmiszer vizsgálati intézetnek beküldjük.

Vizsgálat nélkül szuperfoszfátot ne vegyünk, mert igen könnyen érzékeny károsodás érhet, mivel a szuperfoszfát csak annyit ér, amennyi vízben oldható foszforsav van benne. Mert nem a szuperfoszfátunk van trágya, illetve természet növesztő hatása, hanem a benne levő vízben oldható foszforsavnak.

A vakbélgyulladásról.

„Miert most egyszerre annyi vakbélgyulladás? — Amióta annyit hallani róla, erre a kérdésre nem győz elegendet felelni az orvos. Nem győz, de nem is igen tud, mert nem tudjuk bizonyosan, hogy mitől van most több, mint régen, de még azt se, hogy csakugyan kétségelendül több van e, vagy csak a diagnózist tudjuk biztosabban megcsinálni és — emberek vagyunk — nem gondoljuk e igen sokszor, hogy van, amikor nincs. Nagyon valószínű, hogy csakugyan elszaporodott a vakbélgyulladás egy két évtized óta; az pedig kétségelend, hogy a veszedelmességét jobban ismerjük és gyógyítani jobban tudjuk, mint régebben. Helyesebben: nem is igen tudjuk meggyógyítani a beteg vakbélét, csak a sebészek ki tudják vágni a vakbél „feregnyulvány” nevezetű részét, aminek a betegsége szokott lenni a rövidség okáért vakbélgyulladásnak nevezett betegség. A betegnek persze mindögy, hogy milyen módon lett egészséges, de ha a gyógyítás, akár milyen gyönyörű és biztos sebészeti technikával csinálják, mégis csak a has felmérésével jár, az még nem valami tökéletes módja a gyógyításnak. A vakbélgyulladás operációja, kivált ha jókor operálják, igen egyszerű és biztos operáció minden valaminek való operátor kezében, de azért erre okból kívánhatjuk, hogy valamikor kés nékül lehessen meggyógyítani ezt az — úgy látjuk — folyton terjedő betegséget.

A vakbél az ember belének egy hatalmas kibővülése a vastagbél kezédel. Magában igen ritkán okoz bajt, de van egy kis kiszögellése, a „fürgelék” („apendix”), amit az alakjáról feregnyulványnak is neveznek, amelyre semmi szükségünk sincs, de amely a vakbélgyulladásos veszedelmét igazi okozója. Ez a kis kiálló rész körülhálózott kisujnyú vastag és három-négy, néha tíz centiméteres hosszúságú, olyan a struktúrája, mint a belé, de vakon végződik. Van egy kis hashártyájú redője is, amely körülveszi, mint ahogy van az egész belet a hashártya. Az appendixbe is bejut a béltartalom, de persze nem mehet rajta keresztül, mint a többi belet, hanem vissza kell mennie azon az uton, amelyen a vakbélből jött. Minden bel izmos és, amint fogja a mozgást tud; a mozgása főképpen gyűrűző mozgás, azaz: egy helyen összehúzódnak, megszűkül, ez a szükséges gyors aztán megy a bélen tovább és ezen a módon tolja előre a béltartalmat. Az appendix ilyen módon tolja vissza a tartalmát a vakbélbe. Ha meg

reked benne valami, akkor hurutosan megduzzad a belső fala, a nyálkahártya és a megrekedt anyagot ott fogja. Az appendix izmai ilyenkor erőlködni szoktak és néha sikerül is neki megszabadulni a tartalmától. E igen fájdalmas nyílású őrszerű szokott járni Néha az ottrekedt béltartalom — ami mindig bomlásban levő anyag — nagyobb hurort okoz, meg is fertőzheti a hurutos belet és ilyenkor apró tályogok támadnak benne, néha pedig egy nagy tályog. Ez már lázas és fájdalmas állapot és ez az, amit „vakbélgyulladás roham”-nak neveznek. Sokszor nem támad tályog, csak a hurut lesz nagyobbok és a hurutos izmadrány megöltözi az appendixet vagy az appendix hashártyája két rétegeinek a között. Ilyenkor jól megérzheti a tapogató orvos, hogy a vakbél tájékán valami nagyobb duzzanat van. Ez az állapot a vakbélgyulladás rendes formája és nem súlyos, csak veszedelmes lehet, mert a betegség veszedelme helyben van. Ha tudniillik a tályog fölfele, a gennyedtség a hasüregbe ömlik és a legcsúnyabb betegségek egyikét okozza: a gennyedő hashártyagyulladás, ami a legcsúnyabb fokban életveszedelmes. Sokszor a hashártya redő összenöttek, ilyenkor egy kicsit jobb a reményes, mert a gennyedtséget az összenötött részeszintartatja és nem engedi szét a hasüregbe.

Ez az állapot, a „roham”, néha igen hirtelen, egy-egy óra alatt fejlődik ki, egy lapangó kis gyuladással, amelyet a gázdaja észre se vett. Néha egy-egy óra alatt óriási tályog nő az appendixben, vagy körülötte és ilyenkor tanácsos rögtön operáltatni, mert ez a forma a legveszedelmesebb. Néha a legcsúnyábbnak induló esetben is jó vége lehet a dolognak, de ha ilyen veszedelme tünetek kezdődnek, akkor életveszedelme könnyelműség várni az operációval. Másültelesen is bizonyos, hogy a megoperált vakbél legálább azonnal örökre biztonságban van az ilyen meg lehetésektől, — de viszont azt is érteni lehet, hogy veszedelm nélkül sokan nem szeretnek az operálásztára fektüdni, még akkor se, ha — ami ebből az esetben kétségelend — az operáció éppen a nem veszedelme időben könnyű és amennyire csak lehet, biztos.

Hogy miert van — ha van — most több ilyen betegség, mint régen? Sokan azt hiszik, hogy azért, mert az ételeinkben több a teljességgel emészthetetlen, kemény és hegyes „tárgy”, — t. i. az edényekről lepatlant zománccsarakba, a vas „malomkövek” szilánkjai stb. kerül. Bizonyítéka ennek nincs, de valami valószínűsége van. Azt is sokan hiszik, hogy nincs most több vakbélgyulladás, mint régen, csak hogy régen nem ismerték fel a nem egészen normális eseteket és például a hirtelen támadó formában a leggyözebb segítség nélkül meghaltak. Viszont azt se lehet tagadni, hogy mindenképpen ok nélkül van néha betegségeink „divatja”, amikor sok van belőlük, — aztán a divat megint elmúlik. Nem lehetetlen, hogy ezzel is így lesz.

Most még azt kellene ideírni, hogy milyenek a szampómái és hogy mielőz mire meg az orvos. Ezt azonban csak a szakértés az orvosra bízni. Szá hipochondriát, se kúrálását nem akarok szolgálni, csak a kis ismeretesséssel. Csak a megértséssel a kiváncsiságnak azt a formáját, amely hasznos.

Dr. Décsi Imre

NAPI HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma: 1-41

Naptár: 1912. év, február hó 28. Szerda.
Rim. kath.: Leander, Protestáns.: Leander, Görög-
ország.: 1912. február hó 15., Onozium, Izraelita: 5672
év Adar 10. — Napkele 6 óra 46 perc. Napnyugta 5
óra 40 perc, Naphossza 10 óra 54 perc. 1. Hold-
kele 12 óra 30 perc, délután, Holdnyugta 4 óra
23 perc, reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kesekemétre érkezett jelentése szerint a következő 10 napra: Enyle, nyelvény, délen sok helyütt csapadék.

Koronaszámítás.

Amint azt a menyézők pénzügyministeri rendelet mindenkinek tudni adja, ez év március 1-től mindenkire kötelező lesz a koronaszámítás.

Ez a rendelkezés a korona érték forgalomba bocsátásától jó hosszú időre ha nem eszünkünk kerék lizennyole ez tendőre csökkent be.

Sajnos, hogy a legtöbb embert oly hidegen hagyja a koronaszámítás kötelezettsége, mint akár az, hogy mielőtt van, ami a mozbil néger orra cipmáján csüng, — ezért érem, vagy nadrag gomb? Azért sajnos ez a hidegeg, mert a legtöbb emberre teljesen közömbös a korona vagy vagy forint, a hatos, vagy huszifilerez azon természetes oknál fogva, hogy nincs.

Azért tehát ez a nagy hőhálóval érkezett miniszteri rendelet igazán nagyon kevés embert, vagy csoportot érdekel a közelből.

A hivatalokban (vasúti, pósta, állami, városi) a koronaszámítás véglen kötelező volt. A bankok, nagyobb vállalatok, kereskedők önként már régen koronában mutatták ki adósságaikat. Az iskolákban vagy tíz éve szintén kiüzöbölték a számtanból a forint fele számításokat és az újabb nemzedék már nem is igen tud a forinttal való számadással megbirkezni.

Tehát ez a korona számítási rendelet tulajdonképpen a gyakorlatban a legnagyobb részt már régen végre is hajtott. Nem kell félni, az eszkepiacion egy pár eszke erután is három forint lesz, mert ez enyhébben hangzik, mint — hat korona.

A furcsa az egészben az, hogy a pénzügyminiszter megfrancosolja, kötelező teszi a koronaszámítást és a forint még mindig forgalomban van. *Egy forint magyar királyi váltópénz.* Mar pedig amire rá vagyon írva egy forint, becsanatot kerek az egy forint, nem pedig két korona.

Aztan a legnagyobb kezesedés a legtöbb embernek az, hogy ha már van korona, hát miért nincs? Ha pedig nincs, akkor minek van?

— **A főispán érkezése.** Gróf Ráday Gédeon főispán ma ejjel a gyorsonnali érkezik Kecskemétre, hogy a honpapi közgyűlés és közigazgatási bizottsági ülésen előlköjön.

— **A Liszt hangverseny pntekén,** március 1-én fog az iparos Otthonban megtartani. A hangverseny pontban 8 órakor kezdődik. A rendezésére ez után kéri az érdeklődőket, sziveskedjenek pontosan megjelenni, mert az egyes műsorszámok tartama alatt az összejött közönségnek meg kell adni a Szél Nándor könyvkereskedésben és az előadás napján esti 7 óráról a puztárnál kaphatók. Számozott ülőhely 3 korona, állóhely 1 korona.

— **Előadás a Munkás Otthonban.** Dr. Kovács Pál jogtanár e hó 22-én este 8 órakor szabadelőadást tartott a Munkás Otthonban a statisztika tudományának egyik legérdekesebb témájáról: „az embervilág tüneteményeinek törvényzerűsége”ről. A munkások — és fele számmal a munkások és iparosok fői családtagjai — nagy érdeklődéssel a tágas előadótermet és nagy figyelemmel hallgatták Dr. Kovácsnak a hallgatóság fellegelőre mért válogatott előadását. A hangversenyre minden kérdést apróra feltáró és könnyen érthető példák illusztrálás és a közvetlenség erejével ható előadását, a melyben a tudomány és a tapasztalat minden közeget kizáró adásával és érveivel mutatót rá, hogy az emberi eszelekedetek fölött is épen olyan szigorú és megvesztégethetetlen törvények uralkodnak, mint a külső természet nagy világában és hogy ezen nagy törvények tudomány és gyakorlati felismerése az úgynevezett theo-lógiai világnézetle szemben azon tudományos világnézetle és kétszeres-kétszeres bizonyossághoz vezet, amely szerint a független szabadkarak létezése és működése a mesék országába, a már különben eszefodott modern metafizika ködös világába tartozik. Ezeket a nagy tudományos kérdéseket oly egyszerű, világos és mindenki

által könnyen megérthető módon traktálta Dr. Kovács, hogy az előadás végén a leg-elsőbb ismeretekkel bíró munkások is a legnagyobb elragadtatással jelentették ki, hogy nem volt az előadónak egyetlen szava sem, amit meg ne érthettek volna. Dr. Kovács egy más alkalommal még folytatni fogja a tárgyról szóló előadást. — (Vasárnap esti székülés részére későn érkezett.)

— **Emlékeztető.** Holnap, szerdán délután 9 órakor lesz Kecskemét város törvényhatóság bizottságának február havi rendes közgyűlése. — Délután 2 órakor pedig a közigazgatási bizottság tartja ülését.

— **Felsőbánya kérelme.** Felsőbánya ma érkezett átiratban írta kérte Kecskemét, hogy könyvtára részére küldje meg neki a város kiadványait és monografiáit.

— **A Kecskeméti Építőiparosok Szövetsége** tegnapi délelőtt tartotta meg idei rendes közgyűlését a tagok élénk részvételével. Az év jelentésének és zárszámadásokról tárgyalása és előadása után megválasztották: elnöknek H. Gulyás János, alelnöknek Domokos Ferenc és Gy. Pap József, pénztárnosk Faragó Sándor, elnöklőnk Stefanovics Gyula. Választottak ezenkívül, a különböző szakmákból egy tíz tagú végrehajtó bizottságot.

— **A kecskeméti vasúti állomás forgalma** A statisztikai hivatal még az is nyilvántartja, hogy az egyes állomásokon mennyi utas szállt fel. E kimutatás szerint Kecskeméten az elmúlt évben 632,581 fel szálló utas volt.

— **Szőlősgazdák közgyűlése.** A Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesülete folyó év március hó 3-án tartja közgyűlését a város-háza bizottsági termében, melyen való megjelenséne a meghívott szőlőkultétek. A tárgyszorlat fontosságára való tekintettel, ha esetleg valamelyik tag meghívott nem kapott volna, az előlétség ezután is kéri a tagok szives megjelenséne, egyetemben azon szőlőtulajdonosokkal, kik az egyesület iránt érdeklődéssel viselneknek. Azon fontos körülmény figyelembevételével, hogy az egyesületnek a szőlősgazdák érdekében nagyjelentőségű kötelességgel lesznek, mozgalom indult meg az egyesület közeleiben, hogy az alapszabályait módosítsa, tiszti tagok karát újra szervezi és idegyezik tiszti tagot bevonná, hogy ezáltal elég erős legyen arra, hogy a szőlősgazdák érdekeit szolgáló bajokat orvosolni és ott, ahol szükséges, azok ellen megvédeni is képes legyen.

— **A nagykerési ipartestület jubileuma.** A nagykerési ipartestület 25 éves fennállása alkalmából a Városi Szállóba nagyteremben délután közgyűlést, társas ebédet és este táncmulatságot rendezett. Kecskeméti és több vidéki részt az ünnepegen. Az ipartestületet Mayerffy Zoltán képviselte.

— **Hangverseny.** Egy minden tekintetben nagyszabású, fényes hangverseny rendezése körüli előmulatokról értesítjük oly olvasóinkat. A budapesti főiskolai iz. hallgatók 60 tagból álló énekkara a földrejárás által elpusztított iz. templom javára március 24-én monstre hangversenyt rendez, amely alkalommal a jelenleg Oroszországban koncertező, világűrű, budapesti iz. főkántor, Quartin is előjön Keeskemétre és több alkalossal számol fog a hangversenyen szerepleni. A hangversenyt tánc fogja követni.

— **Az Országos Állatvédő Egyesület** helyi osztálya március 4-én délután 4 órakor a ref. kollégium tornacsarnokában Uránia előadást rendez, amely képekben a szöveget helyi szakemberek olvassák fel.

— **Elvesztett** tegnapi este a színházban egy barnás női váltóvető (boa). A kárvalottt helyi bojáknak a rendezőseghéz való beszovalgatását.

— **Gyógyszervizsgálat.** A vidéki városokban igen elterjedt szokás az, hogy a fűszerkereskedések állati betegségek gyógyítására hatóságilag meg nem engedett gyógyszereket árúsítanak. Városunkban is rendőrségi vizsgálatot tartott és a kereskedőket felvilágosította, hogy milyen gyógyszereket árúsíthatnak.

— **A szakrény mögött** Bóza József, 27 éves helyi és foglalkozás nélküli kereskedő segéd — ki Kecskemét területéről örökre ki van tiltva — Földföldi Mária rovit múltú nő X. t. 162. sz. lakásán rejtőzködött, mivel vadházaságban él. A rendőrség tudomást szerzett az esetről és kiszállt a helyszínre. Feliszlották a nőt, hogy adja ki Bózát. Az amon azonban nem volt hajlandó erre és szorombákonai kezdett a rendőrség közegeivel. Erre házkutatást tartottak és egy szakrény mögött megtalálták szerelmes lovagját. Az eljárást megindították ellene.

— **Garázda tanoncok.** Állandó a panasz az iparostanonskola nagyreményű esemény ellen, akik garázda magvesztelükkel a járólék közönséget folyton bosszantják, még nem egyszer durván meg is támadják. A múlt heten is egy este, midőn 7 órakor az iskolából kijöttek, a gyalgajólék mindenkit lökdöstelek a sárba. Tobbek közt három hólyg jött épen a rakonutált eszkefogókul szembe, akiket szinten durván megtámadtak. Egy rendőrtiszt vételeül szemtanuja volt a jelenetnek és a szemlelkendő tanoncok közt termett, hogy rendet csináljon. A mintegy 50–60 insygerék ekkor a rendőrsztre támadt, kabaját lekaszították és a kardját is el karakták venni. A rendőrtiszt azonban nagynehézen lerázta magáról a nagyreményű eseményeket, akik ekkor kerekelt odotak. A főkapitány most intézkedett, hogy a polgári ruhás rendőrök nádpálával leniták estünkent rendre a garázda suhanokat. A főkapitány helyes intézkedésenek, azt hisszük, meg is lesz hamarosan az eredménye.

— **Riadalom a pasciáron.** Tóth Juliánna 80 éves II. t. 301. sz. alatti lakosnő tegnapielőtt reggel a pasciáron összeszett és eszméletét veszítette. Két rendőrt azán hordágon bevitte az orvosi hivatalba, hol Pataky Zoltán tv orvos megvizsgálta és kiszállította városi kórházba.

— **Tilos csavargás.** A napokban a rendőrség letartoztatta Harampó Teréz 41 éves és Mikó Elekne 48 éves egynekent, akik helyi és foglalkozás nélküli csavargatok a város utcáin. Az eljárás megindult ellenök.

— **A bezárás miatt.** Tegnapi este az iparos és kereskedelmi tanácsokalomban Madári István insat hanyagsága miatt bezárták. A gyerekek nem tetszett a mulatság és az ablakon át ki akart a kellemetlen helyzetből szabadulni. Már kint szirta a friss levegőt a parkányon, mikor egyszer csak nagy ropas között leszártak a parkány éz az utas a földre zuhant, honnan tört karral és ósaszóvalt arccal szedték fel. — Sérülésük 3–4 hét alatt gyógyul.

— **Piaci botrány.** Szabó Istváné II. tized 200. szám alatti lakos, baromfi kofa a környékezőt a pisera hűtő garádk kocsija elé állt és a szárnycsúkat azok kerebéll nyakunknál és szárnycsúkat fogva kirángálta és hatalmas botrányt csapott a baromfi-piacon. — Állatküres és botrány miatt megindították ellene az eljárást.

Anyakönyvi kivonat.

— 1912. február 27.

Szülések. Tóth Terézia rk. Király Dező rk. Gyulai Ferenc József ref. Farkas Péter Pál rk. Dobos Mária rk. Király Margit rk. Kósa Károly rk. Tóth János rk. Váci József rk. Bene József rk. Fözé Anna rk. Sándor Eszter rk. Faragó József rk. Kerekes József rk.

Halálozások. Gar. ez. Sándor ref. 80 éves, B. Nagy Mihály rk. 54 éves.

Kihirdetettek. Kisapolyi Sándor ref. Kecsis Terézia ref. Som Balázs ref. Boros Julianna ref. Ganzler Miklós izr. Fekete Aranka izr.

SZÍNHÁZI HETI MŰSOR:

Szerdán, febr. 28-án Judit Drama. Műsorok. Csütörtökön, febr. 29-én **Leányvásár.** Operette. Pénteken, márc. 1-én **Csitri Bohozat.** (Félszak.) Szombat, márc. 2-án **Györgye drága gyermek.** Bolta. Vasárnap, márc. 3-án délután **Tó leány** Népszépmű. — Este **Leányvásár.** Operette.

A Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltó Bank Részvénytársaság

4 1/2%-os záloglevelek alapján olcsó törlesztéses kölcsönöket nyújt 20 évtől 65 évig terjedő időre a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefonszám: 107.

Telefonszám: 107.

KECSKEMÉTI VÁROSI SZÍNHÁZ

1912. Szordán, február hó 28-án
A Nemzeti Színház nagyszerű ujdonsága.

JUDITH.

Tragédia 5 felvonásban. Inta Hebbel Frigyes. Fordította Irván Géza. Retes László. Imre.

SZEMÉLYEK:

Judith	-----	-----	Sándor Julia
Holiferens	-----	-----	Lacányi Imre
Ephraim	-----	-----	Just Gula
Deba	-----	-----	Póder-Szerényi
Oshior	-----	-----	Bán Tivadar
Mirza	-----	-----	Bedő Ióna

Kiadó ház.

özv. Kéri Mihályné III. ker., Tompa Mihály-utca 10. új számú háza, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, 4 lóra istálló, sertéshizláló, nagy göré és egy kis pincéből, folyó évi május 1-re kiadó; értekezhetni III. tized, 100. sz. a. 4891

Tiszta főzésű

7 éves barackpálinka

mintegy 3 hektó, eladó. Literje 5 korona 50 fillér. I. kerület, Batthyány utca 11. sz. 4917

11290/ik. 1911. szám.

Árverési hirdetés.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint teleklényvi hatóság közhírré teszi, hogy *Kis títula* végrehajtások 4890 korona és járulékaiból álló *Hallói György* végrehajtást szennvedett elleni követelése kielégítése végett a kecskeméti 8411. számú betétben a. = 1. soroz. 32516 l. hasznalt alatt foglalt a végrehajtást szennvedett névén álló 3900 korona becserélt házat képező ingatlanra a bírói árverést az ennek fele részére a 11220. 903. tkvz. a. végzésével *Szilágyi József* sz. *Újra Erősejt* javára bebeszélte özevgyi használatát a jogtörtszával elrendelt és hogy az 1912. évi március hó 19 napján délután 9 órakor ezen kir. törvényszék 1. számú hivatalos helyiségében megartandó nyilvános árverésen a megajánlott és a hivatalos órák alatt a teleklényvi hatóságul, valamint Kecskeméti b. város házani megteremtelt feltételek mellett eladatul fog, úgy azonban, hogy az ingatlan a Vn. 26. §-a értelmében a kikülsői ár felénél alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverés, a kir. kincstár kivételével, mely banátpénzt letenni nem köteles Vn. 21. §. tartoznak a becser 10 százalékán kiegészében, vagy ovaadékpénz értékpapírokon a kiküldött kezéhez banátpénzzel előre letenni.

Kecskemét, 1911. évi november 28-án.

A kir. törvényszék tkvi osztálya.

Kiadó ház.

II. kerület, 3 szám alatt levő ház, mely áll 5 egymásbányuló szobából, villanyvilágítással, konyha, szék, mosókonyha, pincével, szép nagy kerttel a melléképítményekkel, május 1-re kiadó; értekezhetni a városházánál **Sikari Kovács Sándornéval.** 4082

Mindák Jánosné

vászelőnyös nagyszerűkedésű Szolnoki-utca 8. szám alatt, ahol elsőrendű porosz kockaszén, legzeszekox, vágott tölgy, akácza és ólfa eladás nagyban és kicsinyben pontos szállítva legelősből árban, házhoz és telkiismeretes kiszolgálással. Ugyanott egy üzletnek való helyiség, bármily kereskedésnek alkalmas, több évi használatra kiadó, a helyiség azonban elfoglalható. 4089

Eladó haztelkek. Máriavárosban, a múton, Böhm-féle majorból 3 háztelek 150-160 négyzetöölentek, 20 évi törlesztésre, — igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó; — továbbá a rajta levő és a műtra kidűllő két üzlettel, mely koromsa és fűszerüzletnek kiválóan alkalmas, szép nagy pincével, 300 □-öl udvarokkal, május 1-re kiadó vagy eladó; értekezni lehet a tulajdonos Szathmáry Jánossal, XI. tized, 371. számú háznál.

Aki igazán jót akar, az eredeti „Pfafl” varrógépet vegyen,

amely a hasam mondia fele a szolgálatot, így azaz s o k kellemetlen vesződétfölmene külmeig Ugy minden ipari célra mint családi használatra és a műbimzésre kiválóan alkalmas. — Az eredeti Pfafl varrógépek kiváló jószág igazolja az is, hogy eladásukhoz nem kell ügyködsereg mint ma a varrógépek eladásához.



Egyedűll nagyraktár: Tóby Lajos mechanikusnál,

III., Kohary-utca 2. szám, Beretvas-szállóval szemben.

A tisztelt vendégölös és korcsmáros urakat értesítjük, hogy ezévi természű fejtett kadarka bort 45 korona fejtett razling bort 48 korona árban adunk

KECSKEMÉTI BORTERMEÖK ELSÖ PINCESZÖVETKEZETE.

A Drehersörraktárba 2 leány, 18-20 évesig jó fizetéssel azonnal beléphet.

Kiadó lakások.
A belső Sétatérén egy külön álló ház, 4 szoba mellekholysögekkel és a régi Páva-utca elején szintén 4 szobás lakás, mellekholysögekkel, külön udvarral, május 1-re kiadó. Ugyanott többféle háza is eladó. — Értekezni lehet belső Sétatér 132. szám alatt özv. Szappanos Sándornéval. 4087

Mandarin-, narancs- és citrom-

vasár! E héten öriási mennyiség. 1 kilogramm datolya 48 kr. Gonda Izidornál. Kiadó lakás.
II. tized, Mária uca 72. régi szám alatt kiadó egy udvari lakás, mely áll 2 szoba, konyha, élektár, fűskamrából; értekezhetni városházánál Heltesheimer Ábris kiadóval.

A KAKUKFU KERESÖ HASZNÁLATA



1608/ik. 1912. szám. Árverési hirdetés.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint teleklényvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Kecskeméti Kereskedelmi Iparkezelési és Nyélkül végrehajtónak* 7000 korona tőke a jár. álló *Sz. Tibor Márton* sz. Nagy Józsefnek végrehajtást szennvedett elleni követelése kielégítése végett a kecskeméti 4016. sz. betétben A. I. 1-7. sor. 31383-31389. hrz. a foglalt ingatlanok a végrehajtást szennvedett névén álló és 613 korona 16 fillér becserélt $\frac{1}{2}$ -od résznyi illetőség, — és B. a kecskeméti 4016. sz. betétben A. + 1. sor. 232. hrz. a foglalt ingatlanok a végrehajtást szennvedett névén álló és 793 korona 33 fillér becserélt $\frac{1}{2}$ -od résznyi illetőségére míg pedig az előbb 1. a kikülsői ingatlan illetőségére a csallakónak vet. *Böhm János* sz. 4800 korona tőke és jár. és a fentebb már megnevezett végrehajtónak 1090 korona tőke a jár.-ból álló, a fenti végrehajtást szennvedett elleni követelése kielégítése végett is és pedig a mindkét ingatlan illetőségére az 1912. évi március hó 28-ik napján a. = 9 órakor ezen kir. törvényszék 1. sz. hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverés, a megajánlott és a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságnal, valamint Kecskeméti város házani megteremtelt feltételek mellett eladatul fognak, úgy azonban, hogy ha az 1. alattiak $\frac{1}{2}$ -od tőke, — a II. alattiak pedig $\frac{1}{2}$ -od kor. utójánálani örszéneg nagyobb légrét nem tétetik, — akkor *Sz. Tóth Vince* utójánálavető jelentésű ki árverési vévénke.

Az utójánálani akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél nem jelenik.

Az újabbi árverés költségét a vévő az igért vételőrel foglalja követele viselni.

Az árverés a kir. kincstár kivételével, mely banátpénzt letenni nem köteles, Vn. 21. tartoznak a becser 10%-án kiegészében, vagy ovaadékpénz értékpapírokon a kiküldött kezéhez banátpénzzel előre letenni.

Kecskemét, 1912. február hó 19-én.

A kir. törvényszék tkvi osztálya.

Kávé nagy bechozatul Triest és fümei árak szerint. **Czitrom,** narancs öriási raktár. **Datolya** 48 krajcar, friss irósvaj 1 fit 40 kr. **Friss tojás kapható.** **Tisztelettel Gonda Izidor.**

Gramophon

és a legújabb felvételi hanglemezek, továbbá a legmodernabb villanycsillárok és alumínium főzőedények mélyen leszállított árakon kaphatók: **Fleischer K. és Fia Utodánál**

porcellán- és üvegkereskedés. 4887

a **Lutheranus** bérpalotában.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott Kakukfu kereső hasznos (hisz fám off) néhány napi használat után teljesen megszűnt az étvágytalanság, a hányinger, gyomorégőség, az oly gyakori gyomorgraszt, hamasodt és egyéb gyomorajás. Hirtelen rosszullet és utazásnak nélkülözhetetlen haszere. — Kecskeméten egyedűll kapható: **Hornyák Ferenc drogeriájában, Nagykörösi-útca.** **Hogy kis léveg ara 80 fillér, nagy léveg 2 korona. Vidékre 6 kis és 3 nagy lévegnek kevesebb nem küldötk!** Örszadunk utazástoktól — Csak akkor vaildai, ha a dugón és kúpokon elke famar off védjegy rajta van.